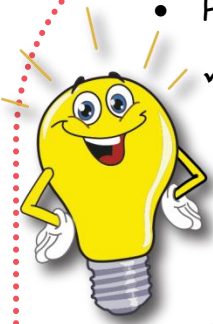

Ενότητα 11

Η χρήση της γενικής πτώσης

- Η γενική πτώση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εξής:

- ✓ ως έμμεσο αντικείμενο ρημάτων

π.χ.: Σου είπα ότι θα αργήσω. (Το "σου" είναι αδύνατος τύπος προσωπικής αντωνυμίας, σε γενική πτώση και λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα "είπε")

- ✓ ως προσδιορισμός:

- γενική κτητική, που φανερώνει ότι κάτι ανήκει σε κάποιον

π.χ.: Ο σκύλος του Ανδρέα είναι πολύ φιλικός. (ο σκύλος ανήκει στον Ανδρέα)

- γενική του περιεχομένου, που φανερώνει τι περιέχει το ουσιαστικό που προσδιορίζει

π.χ.: Δίπλα στο σπίτι μου υπάρχει μία αποθήκη χαρτικών. (η αποθήκη περιέχει χαρτικά)

- γενική της ιδιότητας, που φανερώνει μια ιδιότητα του ουσιαστικού που προσδιορίζεται

π.χ.: Ο Κώστας είναι είκοσι ετών. (η ηλικία του είναι μία ιδιότητα που τον χαρακτηρίζει)

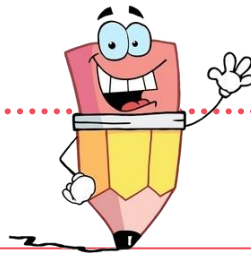
- γενική του τόπου, που φανερώνει τον χώρο που έγινε αυτό που δηλώνει το ουσιαστικό που προσδιορίζεται

π.χ.: Η εκδήλωση θα δίνει στο πνευματικό κέντρο του δημαρχείου. (το πνευματικό κέντρο βρίσκεται στην τοποθεσία του δημαρχείου)

- γενική του χρόνου, που φανερώνει τη χρονική στιγμή που γίνεται αυτό που δηλώνει το ουσιαστικό που προσδιορίζεται

π.χ.: Του χρόνου θα περάσω στο πανεπιστήμιο. (η εισαγωγή στο πανεπιστήμιο θα γίνει τον επόμενο χρόνο)

- γενική διαιρετική, που φανερώνει ότι ένα σύνολο διαιρείται
π.χ.: Του έδωσα το τελευταίο κομμάτι της τυρόπιτας που έφτιαξα. (το τελευταίο κομμάτι ήταν ένα μέρος της συνολικής ποσότητας, που είναι η τυρόπιτα, και τη "διαφέσαμε" σε κομμάτια)
- γενική της αιτίας, που φανερώνει την αιτία για την οποία συμβαίνει αυτό που δηλώνει το ουσιαστικό που προσδιορίζεται.
π.χ.: Θα παραγγείλω να φάω, γιατί πεθαίνω της πείνας. (υποφέρω εξαιτίας της πείνας)
- γενική του σκοπού, που φανερώνει τον σκοπό για τον οποίον συμβαίνει ή χρησιμοποιείται αυτό που δηλώνει το ουσιαστικό που προσδιορίζεται
π.χ.: Έσπασε η κανάτα του νερού. (η κανάτα που προορίζεται να χρησιμοποιείται για το νερό)

Ασκήσεις

1. Υπογραμμίστε τα ουσιαστικά που βρίσκονται σε γενική πτώση και αναγνωρίστε τον συντακτικό τους ρόλο μέσα στην πρόταση.

α. Ο Ήφαιστος ήταν ο Θεός της φωτιάς.

β. Μου είναι δύσκολο να σας περιγράψω το μέγεθος της καταστροφής.

γ. Ο παππούς τής είπε να μην ξεχάσει να του τηλεφωνήσει.

δ. Το σύνταγμα της χώρας προστατεύει τα δικαιώματα των πολιτών.

ε. Η μητέρα ετοίμασε ένα κέικ πορτοκαλιού.

στ. Του έστειλε μήνυμα πως είναι καλά.

ζ. Τους έδωσε εντολή να σπάσουν την πόρτα του κτιρίου.

η. Τα παιδιά έπαιζαν στην αυλή του σχολείου.

θ. Μια ομάδα ποδοσφαιριστών επισκέφτηκε το σχολείο μας.

ι. Των Φώτων καθαγιάζονται τα ύδατα.

ια. Ο γείτονας κατηγορήθηκε ως ύποπτος κλοπής.

ιβ. Τα ποτήρια του νερού ήταν πάνω στον πάγκο.

ιγ. Πήγε να μου αγοράσει το δώρο των γενεθλίων μου!

ιδ. Τα παιδιά μοιράστηκαν τα κομμάτια της σοκολάτας.

ιε. Οι Εσκιμώοι είναι άνθρωποι μετρίου αναστήματος.

ιστ. Το σπίτι του γιατρού είναι διώροφο.

2. Να ξαναγραφούν οι προτάσεις, αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες φράσεις με τη χρήση γενικής πτώσης, χωρίς να αλλάξει το νόημα, όπως στο παράδειγμα.

➤ Μην ανησυχείς, θα το επιστρέψω σε εσένα.

Μην ανησυχείς, θα σου το επιστρέψω.

➤ Επισκεφτήκαμε το μουσείο που βρίσκεται στην Ακρόπολη.

.....

➤ Δεν μπορούσε να κρύψει τα δάκρυα από τη χαρά της.

.....

➤ Ξύπνησα από τον ήχο που έβγαζε η καμπάνα την ώρα που γινόταν η πρωινή λειτουργία.

.....

➤ Μπορείς να εμπιστευτείς σε εμένα τα μυστικά σου.

.....